

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

raadsnummer 2021 11
collegevergadering 20 april 2021
d.d.
raadsvergadering 30 juni 2021
d.d.
programma Leefbaar Venlo
portefeuillehouder S. Peeters

ons kenmerk 1725896
team RGBORU
steller ing. HAR van Baalen
doorkiesnummer +31 77 3596418
e-mail h.vanbaalen@venlo.nl
datum 31 maart 2021
bijlage(n) Integrale Visie Openbare Ruimte
2021-2031
datum verzonden

Onderwerp

Integrale Visie Openbare Ruimte 2021-2031

Advies

De Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) 2021-2031 vast te stellen met daarin als belangrijkste element de ambities voor de openbare ruimte van de gemeente Venlo.

Aanleiding

Veel visies in de gemeente Venlo hebben indirect betrekking op onze openbare ruimte. Denk aan de stadsvisie, ruimtelijke structuurvisie, sociale structuurvisie en divers sectoraal beleid voor verkeer, sport, groen & water, recreatie en gezondheid. Allemaal hebben ze ambities die we deels realiseren binnen onze openbare ruimte of die daar effect op hebben. Een overkoepelende visie die een kader vormt voor deze ontwikkelingen in de openbare ruimte ontbreekt echter nog. De Integrale Visie Openbare Ruimte, kortweg IVOR, vormt daarin de ontbrekende schakel.

Waar willen we naartoe met de inrichting van onze openbare ruimte en welke speerpunten hebben we hierin? Hoe vinden we de juiste afstemming en maken we de juiste keuzes? Hoe spelen we in op de veranderende vraag voor de openbare ruimte, zoals bijv. energietransitie, bewoners uitdagen tot gezond bewegen, burens uitnodigen tot ontmoeten in het tegengaan van eenzaamheid?

Mede door dit besef en de noodzaak tot anders en meer integraal (samen)werken is de vraag ontstaan naar een gemeentelijke IVOR. Een visie op een toekomstbestendige openbare ruimte die past bij de ambities op gebied van duurzaamheid, gezondheid en mobiliteit.

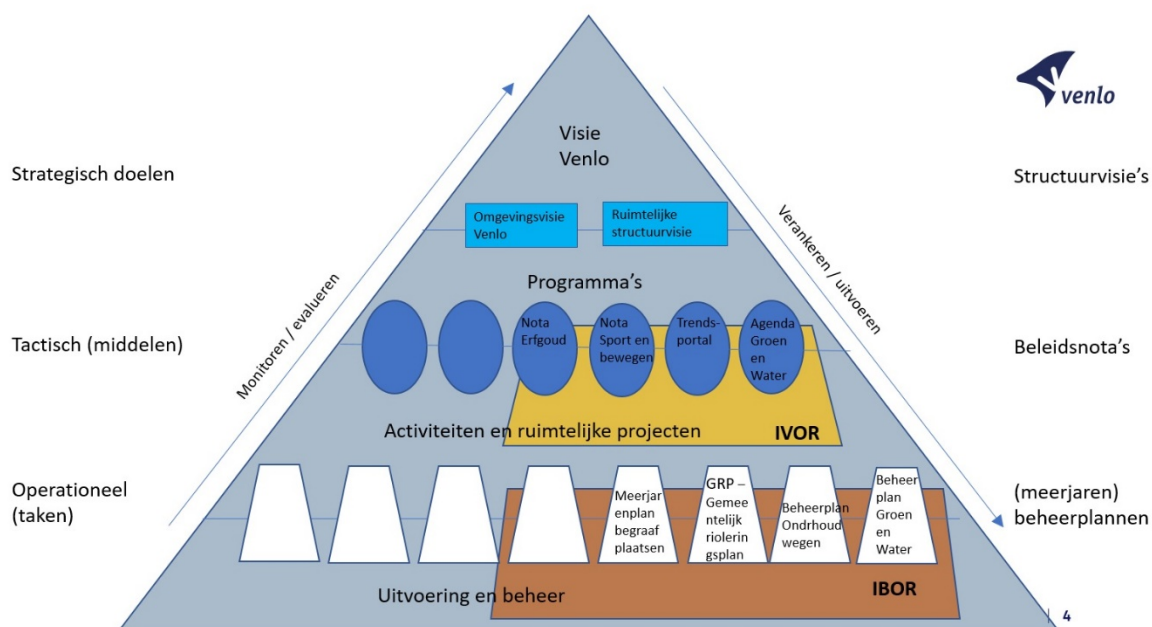
Raadsvoorstel

In 2020 is een actief proces doorlopen om de Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) tot stand te brengen als opdracht vanuit het programma Leefbaar. De reis - het proces gericht op goede samenwerking en draagvlak - is daarbij net zo belangrijk als de bestemming.

In het onderstaande schema is de positie van de IVOR schematisch weergegeven. In het afgelopen jaar zijn, maar ook in de nabije toekomst worden een aantal beleidsnota's en (meerjaren) beheerplannen vrijwel gelijktijdig ontwikkeld en vastgesteld.

Het betreft hierbij o.a. de Agenda Groen en Water en het Beheerplan Groen en Water. In het kader van de urgentie van het weer op orde brengen van de basis van groen en water zijn deze vooruitlopend op de IVOR vastgesteld.

Bij het opstellen van deze kaders kwam ook al naar voren dat het belangrijk is dat we de openbare ruimte niet alleen sectoraal maar juist meer integraal dienen te benaderen.

Projecten, ontwikkelingen en grondexploitaties die nu al in uitvoering zijn komen door de ontwikkeling van de IVOR niet stil te liggen. Er gebeurt al heel veel in de openbare ruimte en ook vele dingen die ook passen bij de ambities van de IVOR. Vanuit de betrokken programma's is hier ook tijdens het opstellen van deze IVOR al naar gekeken.

Beoogd effect

Een goed ingerichte openbare ruimte die beantwoordt aan de vraag van haar gebruikers, die inspireert en die gewenst gedrag beïnvloedt. De komende 10 jaar willen we samen op weg naar een gezonde en toekomstbestendige leefomgeving met slimme

Raadsvoorstel

mobiliteit. Met de IVOR zetten we een belangrijke stap om meer richting te geven aan de toekomstige inrichting van de openbare ruimte.

We hanteren deze hoofdambities en daarbij gewenste effecten:

Een prettige gezonde leefomgeving voor iedereen

De openbare ruimte nodigt uit tot een gezonde levensstijl en deelname aan het openbare leven.

Toekomstbestendig als basis

Een openbare ruimte voor nu én de toekomst. Met een multifunctionele en flexibele inrichting van de openbare ruimte kunnen we beter inspelen op trends en ontwikkelingen in de samenleving. Deze kunnen we de ruimte bieden en mede helpen om bepaalde ontwikkelingen te doen slagen.

Verplaatsing volgens het STOP-principe

Onze infrastructuur leidt tot deelname aan het STOP-principe *(dat mensen eerst gaan Stappen (te voet), dan Trappen (fietsen), dan OV (openbaar vervoer) benutten en als laatste pas gebruik maken van Personenwagenvervoer (auto)).*

We doen het samen: een openbare ruimte voor iedereen

Er ontstaat bewustwording, gedeelde verantwoordelijkheid en eigenaarschap bij inwoners. Initiatieven in de openbare ruimte vanuit inwoners en bedrijven worden gehoord en ze worden actiever betrokken bij initiatieven vanuit de gemeente.

De IVOR is het startpunt voor veranderingen en actieve integrale samenwerking. Door inspirerend opdrachtgeverschap is het belangrijk bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen en plannen invulling te geven aan deze ambities. IVOR vormt het kader bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, sectorale beleidsontwikkelingen, integraal beheer en onderhoud en bewonersinitiatieven die een impact hebben op de openbare ruimte. Het is daarom wenselijk dat zoveel mogelijk mensen betrokken worden en dit gaan uitdragen.

Belangrijk doel van de IVOR is uiteraard dat we met het invulling geven aan de ambities in de openbare ruimte blijven voldoen aan de behoefte van de gebruiker. De gemeente kent bepaalde meetmethoden om deze effecten in waarden uit te drukken en te monitoren.

Een belangrijke indicator is de belevingswaarde van de openbare ruimte. Door middel van enquêtes en stadspeilingen is het daarom wenselijk dit jaarlijks te blijven ophalen. Het doel daarbij is dat de waardering voor de leefbaarheid van de openbare ruimte in 2031 minimaal een score van 7 behaalt.

Argumenten

1. Een goed ingerichte openbare ruimte heeft meerwaarde!

De openbare ruimte speelt een belangrijke rol in het dagelijks leven van inwoners en bezoekers van Venlo. We reizen erdoor naar school of werk, we zoeken er een plek om te ontspannen, te recreëren, elkaar te ontmoeten en het is het visitekaartje van onze gemeente. Het vormt een fysieke basis die ook voor de sociale en economische rol van belang is voor onze gemeente.

2. IVOR biedt één totaalvisie op de openbare ruimte

IVOR vormt de verbindende schakel tussen verschillende gemeentelijke programma's en doelen die betrekking hebben op de openbare ruimte. Al bestaat de openbare ruimte uit ontelbaar veel elementen waar verschillende disciplines verantwoordelijk voor zijn, bij de gebruiker van de openbare ruimte draait het om beleving en de gebruikswaarde van het totaal. In de IVOR wordt integraal benoemd wat we willen bereiken en leggen we deze ambities vast. De IVOR is het belangrijkste toetsingskader dat bij alle integrale ontwikkelingen in de openbare ruimte moet worden meegenomen.

3. Integrale samenwerking is een belangrijke succesfactor

Een goede samenwerking en draagvlak zijn cruciaal. Het actieve proces waarbij deze IVOR tot stand is gekomen is daarbij net zo belangrijk als het resultaat. Door vaststelling van de IVOR wordt dit bekrachtigd en kunnen we de visie samen toepassen en uitdragen in de praktijk.

4. IVOR sluit aan op wensen vanuit de samenleving

We zien dat inwoners steeds meer betrokken willen zijn bij de inrichting en het beheer van hun directe woonomgeving. Inwoners kunnen ook zelf aan de slag in de openbare ruimte. Voor bewonersinitiatieven vormt IVOR een inspirerend ideeënboek en kwalitatief kader.

5. IVOR is toekomstgericht

Reizen en verblijven in de openbare ruimte is onderhevig aan trends en ontwikkelingen. Hoe ziet dat eruit voor nu en in de komende 10 jaar? Hoe bewegen we mee met maatschappelijke ontwikkelingen en trends - zoals energietransitie, circulaire economie, klimaatverandering, technologische ontwikkelingen, vergrijzing, eenzaamheid - en hoe werken we aan een openbare ruimte die de komende jaren blijft voldoen aan de behoefte van de gebruiker? De IVOR bereidt ons daarop voor en legt hiervoor kaders vast.

Kanttekeningen

1. *Verwachtingenmanagement*

De IVOR zal nooit kunnen voldoen aan ieders verwachting. Iemand met uitvoerend perspectief heeft misschien liever een concrete set maatregelen, terwijl iemand met strategisch perspectief liever ruimte houdt om op bepaalde locaties ambities tegen elkaar af te kunnen wegen. De IVOR geeft een totaalvisie op de openbare ruimte en geen pakket voorwaarden dat je overal één op één kunt toepassen. Het geeft wel richting, maakt ambities meer integraal en geeft prioritering. Het zorgt voor verbinding en focus. Vanuit het proces is het waardevol dat we elkaar hebben geïnspireerd en samen aan de slag willen gaan.

2. *IVOR realiseren we samen*

We vinden het belangrijk dat iedereen die actief is in de openbare ruimte effectiever samenwerkt en daarbij samen de ambities nastreeft. De IVOR is dan ook geen boekwerk dat in de kast moet komen te staan, maar een plan dat actief en in een continu proces moet worden uitgedragen. Het actieve proces van totstandkoming heeft al voor draagvlak gezorgd. De verdere implementatie begint net na de vaststelling, maar blijft ook doorgaan in de periode daarna. Voor de implementatie is nog geen actief plan opgesteld. Het enige concrete voorstel dat nu wordt gedaan is om na 5 jaar een evaluatie te doen en zo te blijven bewaken of IVOR succesvol is. Indien noodzakelijk kan dan na 5 jaar een evaluatie volgen en indien nodig vindt bijstelling plaats.

3. *IVOR en IBOR*

De Integrale Visie Openbare ruimte is een visie op tactisch niveau. De ambities van de IVOR worden vertaald naar een gewenste kwaliteit van beheer en inrichting van de openbare ruimte in het operationeel kader Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2021-2024 (IBOR). IBOR vertaalt dit door naar beheer- en onderhoudsmaatregelen op objectniveau. IBOR is primair gericht op het in het stand houden van het kapitaalgoed van de openbare ruimte en doet dit in lijn met de kaders van de IVOR. Om de ambities van de IVOR te kunnen realiseren is meer nodig dan alleen de IBOR. Het verzilveren van de ambities van de IVOR bij ruimtelijke initiatieven vraagt om meer investeringen in de openbare ruimte.

Financiën

De uitwerking en concrete toepassing van deze visie vindt plaats in projecten met IVOR als ruimtelijk kader. Het uitgangspunt bij herinrichting van de openbare ruimte is de inzet van bestaande beheer-, onderhouds-, en vervangingsbudgetten. Bij vaststelling van nieuwe beheerplannen wordt de bestaande financiering in het licht van de IVOR heroverwogen. Bij groot onderhoud en projecten is vaak, ondanks een kosteneffectieve omvorming, aanvullende investering in de openbare ruimte noodzakelijk om de ambities van IVOR te kunnen waarmaken. De vraag om een omvorm- of herstructureringsbudget is daarom vaak tijdens de reis van de IVOR naar voren gekomen.

Aan IVOR zijn echter geen concrete middelen gekoppeld. Het is vooral belangrijk om deze middelen via de begroting beschikbaar te stellen als een concreet plan voor de openbare ruimte op tafel ligt waarbij de ambities van IVOR kunnen worden uitgewerkt, zoals bijvoorbeeld de aardgasvrije wijk Hagerhof Oost. Willen we deze wijk niet alleen aardgasvrij maar ook meteen toekomstbestendig maken en onze ambities waarmaken,

Raadsvoorstel

vraagt dat (via de begrotingscyclus) om extra middelen, aangezien bestaande (beheer- en onderhoud)middelen niet toereikend zijn om kansen bij deze “enorme schop in de grond” te verzilveren.

Communicatie

Het actieve volledig digitale proces is doorlopen met een grote groep (voornamelijk interne) betrokkenen. Deelnemers hebben elkaar geïnspireerd en samen de ambities gevormd. Bewoners zijn via het burgerpanel geconsulteerd over hun beleving van de openbare ruimte. De resultaten van deze consultatie lieten een beeld zien dat overeen kwam met de tot dan toe geformuleerde ambities en zijn gebruikt bij de verdere uitwerking. Samen is de IVOR tot stand gekomen. Het met dit proces bereikte draagvlak is veelbelovend voor de implementatie en samen met een reeds enthousiaste groep ambassadeurs vormt dit een goede basis voor het verder uitdragen van de IVOR. Door vaststelling door de raad wordt dit bekrachtigd en kunnen we de visie samen toepassen en uitdragen in de praktijk.

Vervolgprocedure raad

Na uw vaststelling volgt verdere implementatie. Na 5 jaar volgt evaluatie en eventueel bijstelling. Over deze bijstelling wordt de raad te zijner tijd geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1.	Eindconcept Integrale Visie Openbare Ruimte 2021-2031	31-3-2021
2.	..	..
3.	..	..
4.	..	..
5.	..	..

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Integrale Visie Openbare Ruimte
raadsnummer 2021 11
raadsvergadering 30 juni 2021
d.d.

team RGWLEV
steller ing. HAR van Baalen
doorkiesnummer +31 77 359648
e-mail h.vanbaalen@venlo.nl
datum 31 maart 2021

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 20 april 2021, registratienummer 1725896;

besluit:

Vaststellen Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR) 2021-2031 en de daarin beschreven ambities voor de openbare ruimte van de gemeente Venlo

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 juni 2021.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten